

Reguleringsmyndigheten for Energi
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo
rme@nve.no

15.05.2025

Innspill på mulighetsstudie for utvikling av kostnadseffektivitet i Statnetts oppgaver som systemansvarlig

Lede takker for muligheten til å gi innspill til Reguleringsmyndigheten for Energi (RME) på rapporten «Mulighetsstudie for utvikling av kostnadseffektivitet i Statnetts oppgaver som systemansvarlig». Konsulentrappen er utarbeidet av Thema Consulting Group (TCG) i samarbeid med Cambridge Economic Policy Associates (CEPA).

I dag er Statnetts incentiver til å holde kostnadene nede begrensede:

- Det fastsettes en kostnadsnorm for Netteierrollen basert på Statnetts historiske kostnader, oppgaveindikatoren NormGrid og et produktivitetskrav. I inntektsrammen for Netteierrollen vektlegges kostnadsnormen 70 % og kostnadsgrunnlaget 30 %.
- Inntektsrammen for Systemansvarligrollen håndteres på en annen måte. Noen kostnader er underlagt et produktivitetskrav, mens kostnader knyttet til reserver og spesialregulering kompenseres fullt ut.
- Innteksreguleringen av Statnett tar ikke hensyn til samfunnets kostnader ved kraftprisforskjeller på grunn av driftstiltaket prisområder.

Når det gjelder rapporten til TCG og CEPA samt reguleringen av Statnett, har vi følgende innspill:

- Det bør skapes et tydeligere skille mellom Netteier- og Systemansvarligrollen. I dag er grensesnittet noe uklart og rollene blandes. Dette skaper utfordringer i forhold til Systemansvarlig sin uavhengighet og nøytralitet og utfordringer i forhold til innteksreguleringen av Statnett.
- Enkelte kraftsystemplanleggingsoppgaver som øvrige nettselskaper har som en del av Netteierrollen, kan hos Statnett være plassert under Systemansvarligrollen.
- Statnett bør ha likere incentiver for nettinvesterings- og driftstiltak. Dette for å sikre at selskapet gjør riktige avveininger mellom ulike tiltak og at beslutninger ikke påvirkes av feilincentiver.
- Det bør etableres en mer helhetlig innteksregulering av Statnett. RME bør jobbe videre med (i) dagens modell der en inkluderer Systemansvarlig sine transmisjonsnettrelaterte kost-

nader¹ og (ii) en budsjett- og prestasjonspanelbasert tilnærming der det myndighetsoppnevnte panelet sine vurderinger kan få økonomiske konsekvenser, dvs. en ordning liknende den som benyttes i Storbritannia.

- Prisområder er et driftstiltak i transmisjonsnettet som skaper kraftprisforskjeller og dermed påfører samfunnet kostnader og omfordelingsvirkninger. Alternativet til prisområder er investeringer i nettkapasitet, kjøp av reguleringstjenester, m.m. Dagens økonomiske regulering gjør det bedriftsøkonomisk gunstigere for Statnett å etablere og opprettholde prisområder enn å etablere ny nettkapasitet. Inntektsreguleringen hensyntar ikke samfunnets kostnader ved kraftprisforskjeller skapt av prisområder. Til sammenligning fører nettinvesteringer til kostnader i inntekstreguleringen. For å gi Statnett mer balanserte og samfunnsmessig rasjonelle incentiver, bør samfunnets kostnader ved kraftprisforskjeller på grunn av prisområder tas inn i inntektsreguleringen av Statnett på en tilsvarende måte som kostnader for ikke-levert energi.

Ta gjerne kontakt ved spørsmål om innspillet.

Med vennlig hilsen

Lede AS

Eivind Granne
Rammefilmer

¹ NormGrid dekker omfanget på transmisjonsnettet. En enkel tilnærming til oppgavemåling kan begrunnes med at Statnett sammenlignes med egne historiske prestasjoner.